

Välinehuoltoalan ja perustason ensihoidon kokeilujen loppuraportti

ESITYS OHJAUSRYHMÄLLE 7.11.2018

Marja Veikkola, Osekk (Koordinoija)

Välinehuoltoalan, perustason ensihoidon ja hyvinvointiteknologian kokeilut 2014-2019

TUTKINNOT

- **Välinehuoltoalan perustutkinto, tutkintonimike välinehuoltaja**
- **Sosiaali- ja terveysalan perustutkinto, perustason ensihoidon osaamisala.**

Sosiaali- ja terveysalan perustutkinnon kokeilussa tutkinnon peruste sisältää perustason ensihoidon osaamisalan, jonka tutkintonimike on perustason ensihoitaja. Perustason ensihoitaja -tutkintonimikkeellä sosiaali- ja terveysalan perustutkinnon suorittaneen henkilön nimekesuojaus ja rekisteröinti tapahtuu Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto Valvirassa lähihoitaja-tutkintonimikkeellä.

→ **LOPPURAPORTTI 2014-2018 (kokeilut päättyneet 31.7.2018, kokeiluperusteilla voi järjestää koulutusta 31.12.2019 saakka)**

- **Tieto- ja tietoliikennetekniikan perustutkinto, hyvinvointiteknologia-asentaja**
- **Sähkö- ja automaatiotekniikan perustutkinto, turvalaiteasentaja**
- **Kone- ja metallialan perustutkinto, hyvinvointilaiteasentaja**

Välinehuoltoalan, perustason ensihoidon ja hyvinvointiteknologian kokeilut

KOKEILUJEN TAVOITTEET

Opetushallituksen kokeiluohjelmassa (OPHn päätös 80/422/2015) asetettiin kokeiluille tavoitteiksi:

- Uusiin osaamistarpeisiin vastaaminen
 - tulevaisuuden osaamistarpeiden ja teknologian kehittymisen ja digitalisoitumisen huomioon ottaminen
 - koulutusjärjestelmän ja tutkintojen perusteiden nopea reagointi toimintaympäristön muutoksiin
- Tiedon tuottaminen ammatillisen koulutuksen tutkintojärjestelmän, tutkintorakenteen ja tutkintojen perusteiden kehittämiseen
- Tutkinnon perusteiden ja koulutuksen kehittäminen

Välinehuoltoalan, perustason ensihoidon kokeilujen loppuraportti

SISÄLTÖ

- Kokeiluohjelman mukaan (2015):
 - kokeilukohtaiset taustat ja tavoitteet
 - kokeilujen toteutus
 - tulokset ja arviointi (huomioitu keskeiset tulokset väliraporteista 2014-2017 ja arviointiraportissa 2016).
- Määrälliset tiedot 1.1.2014 - 31.7.2018 ja arvio 31.12.2019 saakka valmistuvista
- Ohjausryhmän päätöksen (8.5.2018) mukaisesti
 - valmistuneiden sosiografisia tietoja
 - kokeiluun osallistuneiden koulutuksen järjestäjien näkemykset kokeilun keskeisistä tuloksista, organisaation saamasta hyödystä, työelämän saamasta kokeilun hyödyistä ja kokeilun vastaavuudesta työelämän tarpeisiin
- Ohjausryhmän pyynnöstä kysyttiin kokeiluissa mukana olleiden opiskelijoiden sijoittumistietoja valmistumisen jälkeen (töissä, opiskelijana, työttömänä, muu tilanne) → koulutuksen järjestäjät eivät olleet systemaattisesti keränneet ko. tietoja.
- Keskeyttäneiden syitä ei tarkennettu, koska niitä kysyttiin vuoden 2017 väliraportissa ja koulutuksen järjestäjillä käytössä eri luokituksia ja luotettavaa tieto ei saatu

Välinehuoltoalan perustutkinnon kokeilun opiskelijamäärät 2014-2018

TILANNE 31.7.2018

Koulutuksen järjestäjä	Kokeiluun osallistuneiden määrä				Sukupuoli-jakauma		Erityisopiskelijoiden lkm
	Valmistuneet	Eronneet	Kokeiluissa olevien määrä 31.7.2018	Arvio kokeiluista valmistuvien opiskelijoiden määrästä	Naisia	Miehiä	
Amiedu	25	-23	36	61	64	20	0
Etelä-Savon koulutus Oy, Etelä-Savon ammattiopisto	3	-7	0	3	9	1	0
Helsingin kaupunki, Stadin aikuisopisto	40	-19	31	71	79	11	4
Helsingin kaupunki, Stadin ammattiopisto	19	-10	3	22	28	4	1
Oulun seudun koulutuskuntayhtymä Oulun seudun ammattiopisto, OSAO	18	-14	25*	43	44	13	2
Savon koulutuskuntayhtymä Savon ammattiopisto, Sakky	19	-14	13	32	38	8	0
Turun kaupunki, Turun ammatti-instituutti, Aikuiskoulutus	41	-20	18	59	68	11	0
Yhteensä	165	-107	126	291	330	68	7

Välinehuoltoalan perustutkinnon kokeilut

- **Kaikista kokeiluun osallistuneista opiskelijoista oli eronnut 107 (26,8%) 31.7.2018 mennessä.**
- **Pääasialliset eroamisen syyt (vuoden 2017 väliraportissa mukaan):**
 - ns. muut syyt (opiskelijan henkilökohtainen elämäntilanne, siirtyminen työelämään, toiseen tutkintoon, yksikköön tai oppisopimuskoulutukseen.
 - terveydelliset syyt
 - opintoalan väärä valinta
 - taloudelliset syyt.
- **Opiskelijoiden ikäjäkauma**
 - 20 vuotta tai alle 2%
 - 21-30 vuotiaita 25,6 %
 - 31-40 vuotiaita. 31,7 %
 - 41-50 vuotiaita 24,6 %
 - Yli 50 vuotiaita 16,1 %.
- **78 % puhui äidinkielenään Suomea**
- **85 % opiskelijoista suoritti tutkinnon näyttötutkintona (2014-2017)**

Perustason ensihoidon kokeilujen opiskelijamäärät 2014-31.7.2018

TILANNE 31.7.2018

Koulutuksen järjestäjä	Kokeiluun osallistuneiden määrä				Sukupuolijakauma		Erityis-opiskelijoiden lkm
	Valmistuneet	Eronneet	Kokeiluissa olevien määrä 31.7.2018	Arvio kokeiluista valmistuvien opiskelijoiden määrästä	Naisia	Miehiä	
Helsingin kaupunki, Stadin aikuisopisto	121	-50	88	209	103	156	0
Helsingin kaupunki, Stadin ammattiopisto	39	-19	20	59	42	36	0
Jyväskylän koulutuskeskus, Gradia	40	-5	16	56	18	43	0
Oulun seudun koulutuskuntayhtymä, Oulun seudun ammattiopisto, OSAO	35	-13	46*	81	67	27	1
Savon koulutuskuntayhtymä, Savon ammattiopisto, Sakky	32	-12	27	59	33	38	6
Seinäjoen koulutuskuntayhtymä, Koulutuskeskus Sedu	40	-3	24	64	34	33	8
Yhteensä	307	-102	221	528	297	333	15

Perustason ensihoidon kokeilut

- Kaikista kokeiluun osallistuneista opiskelijoista oli eronnut 102 opiskelijaa (16,1 %).
- Pääasialliset eroamisen syyt (vuoden 2017 väliraportin mukaan):
 - **Ns. muut syyt (opiskelemaan siirtyminen valmentavaa koulutukseen, toiseen oppilaitokseen, ammattikorkeakouluun (sairaanhoidtaja tai ensihoitaja) tai työelämään.**
 - **opintoalan väärä valinta (esim. ilmoitettu toiselle sosiaali- ja terveystieteiden perustutkinnon osaamisalalle siirtyminen)**
 - **opiskeluhaluuttomuus.**
 - **muutto paikkakunnalta**
 - **terveydelliset syyt**
 - **taloudelliset syyt.**
- **Opiskelijoiden ikäjäkauma**
 - **20 vuotta tai alle 27,3%**
 - **21-30 vuotiaita 45,1%**
 - **31-40 vuotiaita 19,4%**
 - **41-50 vuotiaita 7,1%**
 - **Yli 50 vuotiaita 1,1%**
- **95,5 % puhui äidinkielenään Suomea**
www.osekk.fi
- **Noin 50% opiskelijoista suoritti tutkinnon näyttötutkintona ja noin 50% ammatillisena peruskoulutuksena(2014-2017)**

Yhteenveto kokeiluista

KOKEILUUN OSALLISTUVIEN KOULUTUKSEN JÄRJESTÄJIEN NÄKEMYKSET

Välinehuoltoalan kokeilu

Työelämä hyötynyt:

- aikaisempaa laajemmasta infektioiden torjuntatyön osaamisesta; kokeiluista valmistunut laaja-alaisia osaajia alan muuttuviin ja kehittyviin työympäristöihin ja –tehtäviin
- koulutuksen järjestäjien järjestämästä perehdytyksestä (tutkinnon tuottama osaaminen sekä osaamisen arviointi); työelämällä on hyvät valmiudet ohjata ja arvioida opiskelijoita
- ammattitaitoisia työntekijöitä on saatu alan työtehtäviin ja vaikutettu näin alan eläköitymiseen ja ammattitaitoisen henkilöstön poistumaan

Yhteenveto kokeiluista

KOKEILUUN OSALLISTUVIEN KOULUTUKSEN JÄRJESTÄJIEN NÄKEMYKSET

Välinehuoltoalan kokeilu

Koulutuksen järjestäjä hyötynyt

- Oppimisympäristöjä on kehitetty (tilat, välinet laitteet)
- Työelämäsuhteet alan työpaikkoihin luotu ja yhteistyö tiivistynyt

Välinehuoltoalan tutkinnon toimeenpanon edistämisessä ensiarvoisen tärkeänä nähtiin alan koulutuksen, ammattikunnan ja työn tunnettavuuden lisäämisen lisäksi työelämän ja uusien koulutuksen järjestäjien ja opiskelijoiden perehdyttäminen tutkinnon perusteisiin ja uusista käytänteistä ja toimintamalleista sopiminen.

- *Yhteistä perehdyttämismateriaalia?*

Yhteenveto kokeiluista

KOKEILUUN OSALLISTUVIEN KOULUTUKSEN JÄRJESTÄJIEN NÄKEMYKSET

Perustason ensihoito

Työelämä hyötynyt:

- aiempaa laaja-alaisemmasta toisen asteen ensihoidon osaamisesta erityisesti akuuttihoitotyössä.
- perustason ensihoitajien aiempaa laajemmasta osaamisesta asiakkaan tilan ja tilanteen arviointiin (kun yhä useampi ikääntynyt ihminen asuu kotona pidempään)

Yhteenveto kokeiluista

KOKEILUUN OSALLISTUVIEN KOULUTUKSEN JÄRJESTÄJIEN NÄKEMYKSET

Perustason ensihoito

Koulutuksen järjestäjä hyötynyt:

- uuden tutkinnon ja tutkinnon perusteiden laatimisessa mukanaolo → tutkinnon järjestäminen
- opettajien kokemus ja osaaminen lisääntynyt ko. koulutuksen järjestämisessä (simulaatiot, erilaiset työelämälähtöiset projektit, teknologiaosaaminen, verkosto-osaaminen sekä oma ammatillinen osaaminen)
- yhteistyöstä suurten organisaatioiden kanssa (sairaalan johto) kuin myös muiden koulutuksen järjestäjien sekä asiantuntijoiden kanssa
- yhteistyö ammattikorkeakoulujen kanssa vahvistunut (yhteiset simulaatiot, yhteisten kouluttajien hyödyntäminen, mm. lääkärien luennot) (ammattikorkeakouluyhteistyössä koulutuksen järjestäjät ilmoittivat kuitenkin ”ettei ole edennyt toivotulla tavalla”)
- näkyvyys mediassa lisääntynyt → vetovoimaisuus

Yhteenveto kokeiluista

KOKEILUUN OSALLISTUVIEN KOULUTUKSEN JÄRJESTÄJIEN NÄKEMYKSET

Perustason ensihoito

Tutkinnon toimeenpanon edistämisessä ensiarvoisen tärkeänä nähtiin työelämän tiedottaminen ja uusien koulutuksen järjestäjien perehdyttäminen tutkinnon perusteisiin, tueksi esitetään yhteistä mallitoteutussuunnitelmaa.

Tutkinnon perusteisiin perehdyttämisessä korostetaan kokeiluverkoston, oppilaitoksien ja alueellisten verkostojen yhteistyötä.

SUMMA SUMMARIUM

Kokeiluissa on päästy asetettuihin tavoitteisiin

- Uusiin /uudistuviin osaamistarpeisiin on vastattu (teknologia ja digitalisoituminen, tutkinnoilla vastattu toimintaympäristön muutokseen)
- Kokeilulla on tuotettu tietoa ammatillisen koulutuksen tutkintojärjestelmän, tutkintorakenteen ja tutkintojen perusteiden kehittämiseen
- Tutkinnot on sisällytetty ammatillisen koulutuksen tutkintorakenteeseen (OKM asetus 680/2017 ja 590/2018)
- Kokeilun aikana on kehitetty/ tuotettu ammattillisten perustutkintojen tutkinnon perusteet yhteistyössä kokeiluverkoston kanssa (voimaan 1.8.2018)

SUMMA SUMMARIUM

Kokeilut etenivät rinnakkain ammatillisen koulutuksen reformin ja tutkintorakennemuutoksen kanssa. Molemmat uudistukset vaikuttivat kokeilujen etenemiseen ja tuloksiin.

Koulutuksen järjestäjät toivat esille, että kokeilujen aikana

- he vahvistivat osaamistaan mm. henkilökohtaistamisessa ja opiskelijaksi ottamisessa, joustavien opintopolkujen suunnittelussa
- opettajan roolin muutos tuli näkyväksi ja opetuksessa huomioitiin entistä monipuolisemmin erilaisia oppimisympäristöjä
- kokeiluihin ja tutkinnon perustetyöhön osallistumisen katsottiin helpottaneen sopeutumista reformin tuomiin muutoksiin ja tutkinnon toteuttamiseen myös jatkossa.

Kiitos kun saimme olla mukana!

Koordinoijan Osekk:in puolesta

Marja Veikkola

marja.veikkola@osao.fi